

Kaupunginhallitus 10.02.2025 § 33

§ 33

Nuorisovaltuustovaalien järjestäminen vuonna 2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Ylä-Peräinen Tiia
Bergman Camilla
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-aho Harri

Kaupunginhallitus päättää, että

- 1
nuorisovaltuustoon valitaan syksyllä 2025 pidettävissä vaaleissa 40 valtuutettua äänimäärän mukaisessa järjestyksessä,
- 2
ehdokkaat, jotka saavat vaaleissa 41.–45. eniten ääniä, nimetään varajäseniksi siten, että heidät voidaan tarvittaessa kutsua sellaisen nuorisovaltuutetun tilalle, jonka jäsenyys on päättynyt kesken kauden,
- 3
nuorisovaltuuston toimikausi on 2 vuotta (v. 2026–2027),
- 4
nuorisovaltuustovaaleissa ehdokaskelpoisia ja äänioikeutettuja ovat vaalivuonna 13–18 vuotta täyttävät nuoret, joiden virallinen kotikunta on Espoo,
- 5
nuorisovaltuustovaalit järjestetään kolmen viikon mittaisella ajalla 3.–21.11.2025,
- 6
vaalit järjestetään kouluvaalina niin, että äänestys tapahtuu kaikissa suomen- ja ruotsinkielisissä kouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa Espoossa, joissa on äänioikeutettuja siten, että jokainen äänioikeutettu äänestää omassa oppilaitoksessaan. Poikkeustilanteissa tai niille, jotka eivät opiskele em. oppilaitoksissa, järjestetään erillinen äänestysmahdollisuus,
- 7
neuvotellaan Kauniaisten kaupungin kanssa vaalien järjestämisestä Kasavuoren koulussa, Hagelstamska skolassa, Kauniaisten lukiossa ja Gymnasiet Grankulla samskolassa ko. kouluissa opiskeleville espoolaisnuorille, sekä muiden mahdollisten tahojen kanssa, joissa toimii espoolaisia äänioikeutettuja ja ehdokaskelpoisia nuoria,

8

kehotetaan kasvun ja oppimisen toimialan nuorisopalveluita järjestämään vaalit sekä kasvun ja oppimisen toimialan johtajaa vahvistamaan ehdokaslistan ehdokasasettelun jälkeen ja nimeämään työryhmän vastaamaan vaalien järjestelyistä,

9

Espoon kasvun ja oppimisen toimiala tukee nuorisovaltuustovaalien järjestämistä kytkemällä toimintaan mukaan koulut ja oppilaitokset, niiden oppilaskunnat ja muut nuorten parissa toimivat Espoon kaupungissa. Ammatillisen koulutuksen opiskelijoille järjestetään tiedotusta ja pyritään aktivoimaan myös ammattiin opiskelevat nuoret mukaan. Koulujen ulkopuolella olevat nuoret pyritään tavoittamaan mm. nuorisopalveluiden ja Ohjaamon avulla. Tavoitteena on tukea nuorten yhteiskunnallista aktiivisuutta,

10

nuorisovaltuustovaalien tulos julkistetaan 5.12.2025.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoon kaupunginhallitus on tehnyt ensimmäisen kerran vuonna 1997 päätöksen nuorisovaltuuston perustamisesta. Tämän jälkeen vaalit on pidetty ja nuorisovaltuusto valittu kaupunginhallituksen päätöksillä kahden vuoden välein. Nykyisen nuorisovaltuuston toimikausi alkoi vuoden 2024 alussa ja se päättyy vuoden 2025 loppuun.

Äänestysprosentit ovat olleet:

v. 1997 26%
v. 1999 15%
v. 2001 11%
v. 2003 43,7%
v. 2005 45,1%
v. 2007 56,6%
v. 2009 42,7%
v. 2011 47,9%
v. 2015 30,9%
v. 2017 36,5%
v. 2019 37,8%
v. 2021 38,14%
v. 2023 35,2%

Vuonna 2013 vaaleja ei järjestetty, vaan kaikki ehdokkaaksi asettuneet (42) valittiin nuorisovaltuustoon.

Valtuutettujen määrä ja toimikausi

Päätösehdotuksessa esitetään, että vaaleissa valitaan 40 varsinaista valtuutettua äänimäärän mukaisessa järjestyksessä, ja toimikaudeksi esitetään kaksi vuotta, samoin kuin aikaisemmin. Lisäksi esitetään, että

ehdokkaista nimetään viisi varajäsentä, jotka voidaan kutsua nuorisovaltuustoon, mikäli varsinainen jäsen eroaa kesken toimintakauden.

Nuorisovaltuusto on esittänyt 30.4.2024 hyväksytyssä aloitteessa, että nuorisovaltuustosta on mahdollista erota nuoren niin halutessa sekä eronneen jäsenen tilalle voidaan valita nimetyistä varajäsenistä uusi jäsen. Nuorisovaltuuston aloite on kokonaisuudessaan oheismateriaalina.

Äänioikeus ja ehdokaskelpoisuus

Päätösehdotuksessa esitetään, että nuorisovaltuustovaaleissa ehdokaskelpoisia ja äänioikeutettuja ovat vaalivuonna 13–18 vuotta täyttävät nuoret, joiden kotipaikka on Espoo, samoin kuin vuoden 2021 ja 2023 vaaleissa.

Lisäksi esitetään, että kasvun ja oppimisen toimialajohtaja vahvistaa ehdokaslistan ehdokasasettelun jälkeen.

Vaalitapa ja vaalien käytännön toteutus

Esitetään, että vuonna 2025 vaalit ovat kouluvaalit, samoin kuin vuonna 2021 ja 2023. Kaupunginhallitus nimeää äänestystuloksen perusteella nuorisovaltuuston sekä varajäsenet.

Ehdokasasettelu esitetään järjestettäväksi 8.–19.9.2025, äänestys 3.–21.11.2025 ja tulosten julkistaminen 5.12.2025.

Vaalien käytännön järjestelyt ovat pääosin nuorisopalveluiden vastuulla, mutta yhteistyö kasvun ja oppimisen toimialan eri yksiköiden ja toimijoiden kanssa on kuitenkin välttämätöntä vaalien toteuttamiseksi. Lisäksi pyritään mahdollistamaan äänestys asiointipisteillä niin, että niillä nuorilla, joilla ei ole mahdollista äänestää omalla koulullaan tai oppilaitoksellaan, tai jotka opiskelevat muualla kuin Espoossa, on myös mahdollisuus äänestää.

Vuoden 2025 äänestys toteutetaan sähköisesti vuoden 2021 ja 2023 vaaleissa käytettyä sähköistä äänestyspalvelua hyödyntäen. Vuoden 2025 äänestystilanteen toteutuksessa käytetään lisäksi sähköistä tunnistautumisyjärjestelmää vuoden 2023 vaalien mallin mukaan.

Vuoden 2025 vaaleissa tullaan tekemään yhteistyötä pääkaupunkiseudun kaupunkien kesken. Ehdokasasettelu, vaalityö, äänestys ja tulosten julkistaminen laaditaan mahdollisimman yhdenmukaiseksi Helsingin ja Vantaan kanssa. Lisäksi vaalien markkinointia ja viestintää toteutetaan yhteistyössä pääkaupunkiseudun kesken.

Nuorisopalvelut koordinoi, kouluttaa ja tukee kouluja sekä oppilaitoksia vaalisyksyn ja äänestyksen järjestämisessä. Jokaisen koulun ja oppilaitoksen velvollisuus on mahdollistaa ja järjestää nuorisovaltuustovaalit syksyllä 2025.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Espoon nuorisovaltuuston aloite nuorisovaltuuston varajäsenistä

Tiedoksi